

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 8C/252/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616211493
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Fedorková
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2017:7616211493.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňou JUDr. Blaženou Fedorkovou, v spore žalobcu C. Y., T. XX.X.XXXX, H. T. R. XXXX/XX, U., právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Krutek & Kuruczová JUDr. Michal Krutek s.r.o. so sídlom Hlavná 11, Trnava proti žalovanému C. W., T. XX.X.XXXX, H. T. R. XXX, právne zastúpenému JUDr. Dášou Bajanovou - advokátkou so sídlom Starosaská 3, Spišská Nová Ves o určenie neplatnosti listiny o vydedení a závetu v súvisiacej časti takto

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že listina o vydedení, ktorou S. Y., T. XX.XX.XXXX, T. H. T. R. XXX, G. T. D. vydela C. Y., T. XX.XX.XXXX, U. C. T. R. XXXX/XX, U., napísaná dňa 24.04.2006 je neplatná.

II. Súd u r č u j e, že dôvody vydedenia C. Y., T. XX.XX.XXXX, U. C. T. R. XXXX/XX, U. S. Y.M., T. XX.XX.XXXX, T. H. T. R. XXX, G. T. D. uvedené v listine o vydedení zo dňa 24.04.2006 nie sú dané.

III. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

IV. Strany sporu n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu dňa 29.7.2016 na tunajší súd domáhal určenia, že závet poručiťky S. Y. je neplatný v časti, v ktorej poručiťka z predmetu dedičstva nezanechala žalobcovi polovicu jeho zákonného dedičského podielu. Tiež žiadal určiť, že listina o vydedení ktorou poručiťka vydela žalobcu je neplatná a súd určuje, že dôvody vydedenia žalobcu uvedené v listine o vydedení zo dňa 24.04.2006 nie sú dané a náhrady trov konania. Žalobu odôvodňoval tým, že dňa 24.4.2006 matka žalobcu Darina Kovárová v prítomnosti dvoch svedkov spísala listinu o vydedení svojho syna - žalobcu. Toho istého dňa spísala aj závet, ktorým celý svoj majetok zanechala žalovanému. Matka žalobcu v listine o vydedení uvádzala, že žalobca svojich rodičov nepozval na svoju svadbu. Rodičia žalobcu sa však obaja zúčastnili na jeho svadbe, čo dokazujú priložené fotografie. V listine o vydedení matka žalobcu ďalej uviedla, že žalobca sa v marci 1999 presťahoval aj so svojou rodinou do domu svojich starých rodičov v Bratislave. Matka žalobcu uvádzala, že sa žalobca v danom čase o ňu nezaujímal, nebol ju navštíviť počas pobytu v nemocnici a nestaral sa o jej zdravotný stav. Svedecká výpoveď svokry žalobcu I. Š. však potvrdzuje, že žalobca býval so svojou manželkou a synom Marekom v období pred svadbou i po nej v byte p. I. Š. T. O. U. X D. U.. Na tejto adrese mal aj trvalý pobyt a s rodinou sa odsťahoval do Bratislavy až v máji 1999 za účelom opatery svojich starých rodičov. Uvedené dokazuje aj potvrdenie z Národného úradu práce - Okresný úrad práce Trnava, v ktorom sa uvádza, že žalobca bol na Okresnom úrade práce v Trnave zaradený do evidencie nezamestnaných v období od 01.03.1999 do 31.05.1999. Matka žalobcu v listine o vydedení ďalej tiež uvádza, že žalobca neprispieval na úhrady a opravy rodinného domu, v ktorom spoločne bývali. Priložené fotografie zobrazujú opravy a údržbu jednak záhrady predmetného rodinného domu, kde v pôvodnej šikmej ploche

záhrady vybudoval schody, terasu s trávou a kvetmi, ale taktiež aj prerobenie interiéru predmetného rodinného domu. V listine o vydedení matka žalobcu výslovne neurčuje konkrétny dôvod vydedenia žalobcu. V texte listiny o vydedení matka žalobcu uvádza, že ju počas pobytu v nemocnici v marci 1999 " v rozpore s dobrými mravmi neprišiel ani raz navštíviť" . V danom čase však žalobca nebýval v domácnosti so svojou matkou, tak ako dokazujú vyššie uvedené skutočnosti, ale taktiež o pobyte matky v nemocnici ani nevedel. Obdobne tomu bolo aj pri ďalšom pobyte matky žalobcu v nemocnici v apríli 2001. V rozhodnutí Okresného súdu Levice sp. zn. 11C/491/2012 v obdobnej právnej veci je totiž uvedené, že: "keď nebola žalobkyňa žalovanou alebo poručiťelom požiadaná o poskytnutie pomoci ani pomoc poskytnúť poručiťelovi neodmietla, nemožno vysloviť záver, že žalobkyňa v rozpore s dobrými mravmi neposkytla poručiťelovi potrebnú pomoc v jeho chorobe". Ďalej sa totiž v texte listiny o vydedení uvádza, že o ňu žalobca neprejavoval skutočný záujem. Z rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Cdo 239/2009 však vyplýva, že "pri posudzovaní otázky, či existuje dôvod vydedenia uvedený v § 469a ods. 1 písm. b/ Občianskeho zákonníka, nemožno opomenúť ani konkrétne možnosti dediča prejavovať takýto záujem a tiež okolnosti, za ktorých k vydedeniu došlo, najmä, či potomkovi v prejavovaní opravdivého záujmu o poručiťela nebránili objektívne okolnosti, prípadne, či zo strany potomka nejde o nezavinené neprejavovanie takéhoto kvalifikovaného záujmu. Zákonný dôvod vydedenia uvedený v § 469a ods. 1 písm. b/ Občianskeho zákonníka totiž vyžaduje, aby neprejavovanie opravdivého záujmu bolo potomkom zavinené, nestačí len samotná existencia takéhoto stavu". V rozhodnutí Okresného súdu Žilina, sp. zn. 7C/292/2013 súd uvádza, že je nevyhnutné zohľadňovať aj permanentnosť neprejavovaného záujmu až ku dňu spísania listiny o vydedení, nakoľko v rozhodnutí je vymedzené, že "pre posúdenie veci bolo teda podstatné skutkové vymedzenie dôvodov vydedenia tak ako ich vymedzila poručiťelka ... Poručiťelka konkrétne dôvody vydedenia uvedené v listine o vydedení však nevymedzila s miestnou a časovou špecifikáciou tak aby ich bolo možné bez pochybnosti posúdiť a vyhodnotiť ako trvalé neprejavovanie záujmu navrhovateľa, ktorý by ako potomok prejavovať mal. Z ustanovenia § 469a ods. 1 písm. b) vyplýva, že neprejavovanie skutočného záujmu ako dôvod vydedenia musí byť trvalé a musí existovať ku dňu spísania listiny o vydedení. Ani zo slovného spojenia dlhodobo bez jeho konkrétnej miestnej a časovej špecifikácie (od kedy, aké dlhé časové obdobie pred spísaním listiny) nemožno bez pochybnosti vysloviť záver o trvalom neprejavovaní záujmu. Z tohto pohľadu potom listina o vydedení nespĺňa náležitosti určitosti takéhoto právneho úkonu."

2. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že žil v spoločnej domácnosti s matkou žalobcu, ktorá zomrela dňa 2.3.2016. Poručiťelka zanechala závet a listinu o vydedení, kde na základe listiny o vydedení zo dňa 24.4.2006 uviedla, že vydeduje žalobcu, t.j. syna C. Y., ktorého si nezrušiteľne spolu s manželom osvojili v marci 1978. Žalovaný poukazuje na to, že sa s poručiťelkou zoznámil asi koncom augusta 2001 v Bratislave, kde i on býval. V tomto období poručiťelka bývala v Bratislave u svojich rodičov v dvojdom, jej manžel zomrel dňa 19.7.1998. V tomto dvojdom bývala poručiťelka so svojim rodičmi D. Z. Z. Š. Z.. Tento dvojdom pozostával z prízemie - garáž, suterén a iné miestnosti a na 1. poschodí bývali jej rodičia a na ďalšom poschodí bývala ona. Išlo o dve samostatné bytové jednotky. Žalovaný v tomto dome bol, keď býval spolu s rodičmi v H. T. O. Q. XXX/X, H. - C.. Manželka mu zomrela 28.9.1993. Z dôvodu, že sa žalovaný s poručiťelkou stretávali často, spolu trávili voľné chvíle, boli obaja na dôchodku, poručiťelka mu vyrozprávala o celkovom spolunažívaní jej rodičov a samozrejme sa vyjadřila i ohľadom syna, t.j. žalobcu. Poručiťelka veľmi často rozprávala o svojom manželovi, o tom ako stavali dom spolu s rodičmi, povedala mu, že tento dom financovali pol na pol jej rodičia a oni spolu s manželom. Z dôvodu, že dlhšiu dobu nemohli mať deti, osvojili si nezrušiteľne v marci 1978 syna C., t.j. žalobcu, ktorý žil s nimi v spoločnej domácnosti podľa informácií žalovaného do konca roka 1996. Všetky informácie má žalovaný len od svojej bývalej priateľky, t.j. poručiťelky. Poručiťelka mu povedala, že odišiel od rodičov v auguste 1996 počas dovolenky a bez vedomia rodičov sa odsťahoval k svojej priateľke do Trnavy. V tomto období už mal syn poručiťelky podľa vedomostí žalovaného prepísanú polovicu domu po starých rodičoch, t.j. po rodičoch poručiťelky s tým, že im zabezpečí doživotné bývanie a starostlivosť. Následne manžel poručiťelky zomrel na veľmi vážnu chorobu - rakovina pľúc. Keď mu diagnostikovali túto chorobu, poručiťelka ihneď syna informovala. Syn sa neprišiel na otca pozrieť, hoci býval v Trnave a často navštevoval svojich starých rodičov. Potom poručiťelka svojmu synovi oznámila, že jeho otec zomiera, aby išiel za otcom a ukázal mu svojho syna, t.j. vnuka. Podľa toho aké má vedomosti žalovaný, údajne syn tvrdil, že on predsa nie je ich syn a že teda nemajú ani vnuka. Poručiťelka sa so synom kontaktovala aj v čase, keď jej manžel zomieral, avšak syn neprejavil žiadnu ochotu sa so svojím otcom stretnúť. Na pohreb prišiel, ale bez rodiny. Ďalej má vedomosti žalovaný, že po smrti manžela poručiťelky sa jej syn, t.j. žalobca, presťahoval do domu, v ktorom bývala so svojimi rodičmi a býval v časti, kde bývali starí rodičia. Žalovaný má vedomosti o tom, že dochádzalo ku častým konfliktom

a vyhrážkam zo strany žalobcu vo vzťahu k matke, t.j. poručiiteľke, a to hlavne čo sa týkalo úhrady platieb spojených s bývaním s tým, že trval na tom, aby tieto úhrady uhradza la i za jeho rodinu. Údajne žalovaný neprispieval na opravy a údržbu rodinného domu. Následne sa žalobca z domu odsťahoval do Trnavy. V decembri 2001 zomrel poručiiteľke otec a syn poručiiteľky sa stal väčšinovým vlastníkom rodinného domu, v ktorom bývala. V dome bývala len poručiiteľka a jej matka, ktorá bola ležiaca a poručiiteľka sa musela o ňu starať. Pri starostlivosti o matku jej pomáhal aj žalovaný. Bolo ju potrebné prebaľovať, zabezpečiť hygienu, stravu, vedela sa najesť, avšak bola ležiaca. K poručiiteľke do domu chodil žalovaný asi od jesene 2001 až do obdobia, keď sa dom predal. Žalovaný poznal matku poručiiteľky už len ako ležiacu. Žalovaný má taktiež vedomosti o tom, že ohľadom rodinného domu nebola možná žiadna dohoda a syn poručiiteľky trval na tom, že je potrebné dom predať, lebo chcel peniaze. Poručiiteľka bola nútená predať tento dom, bolo to asi v lete 2002. Žalovaný nemal vedomosti o tom, aké finančné vysporiadanie medzi žalobcom a jeho matkou bolo. Bez súhlasu a bez vedomia poručiiteľky jej syn odsťahoval starú matku z domu s tým, že poručiiteľka ani nevedela kde jej matka je. Poručiiteľka nevedela ani adresu svojho syna, nevedela kde je matka. Keď sa dom predal, poručiiteľka išla bývať ku žalovanému na ul. Q. X, H. C.. Poručiiteľka chcela bývať spolu so žalovaným a plánovali si spoločnú budúcnosť. Pôvodne chceli ísť bývať do G. U. s tým, že tam má poručiiteľka priateľku. Žalovaný bol v tom období dobrovoľne aktívny ako ochranár prírody v Slovenskom raji a chodieval pravidelne do G. T. D. a preto sa dohodli, že pôjdu spolu bývať do Spišskej Novej Vsi. Najprv si však poručiiteľka kúpila 3-izbový byt v G. T. D. T. O.. Y. X/XX. Žalovaný v tomto byte nebýval s poručiiteľkou, ale ju pravidelne navštevoval, t.j. dochádzal z Bratislavy do Slovenského raja a zároveň aj k nej. Cestovanie mu nerobilo problémy, pretože žalovaný pracoval v predchádzajúcom období ako železničiar. O tom, že zomrela matka poručiiteľky, sa poručiiteľka dozvedela tak, že jej syn poslal sms správu dopoludnia, že poobede je pohreb, v tom období bola v Spišskej Novej Vsi. Žalovaný nemá vedomosti o tom, kedy presne matka poručiiteľky zomrela, ale muselo to byť v jeseni, v období keď ešte poručiiteľka bývala v byte v Spišskej Novej Vsi. Žalovaný má vedomosti o tom, že poručiiteľka spisovala listinu o vydedení a závet. Už to urobila i v predchádzajúcom období, a to v období, keď kúpila byt v Spišskej Novej Vsi. Do súdneho spisu predložil fotokópiu listiny o vydedení s poznámkami poručiiteľky, ktorú podpísala dňa 27.6.2002 a závet zo dňa 27.6.2002. Poukázal na znenie listiny o vydedení, t.j. predchádzajúcej listiny a závetu, ktorým chcel poukázať na to, čo viedlo poručiiteľku už v roku 2002 k spísaniu listiny o vydedení a závetu. Poručiiteľka nebola spokojná s bývaním v byte, pretože bola zvyknutá na bývanie v dome. Taktiež žalovaný mal záujem predať svoj byt v Bratislave a tiež mal záujem sa presťahovať do Spišskej Novej Vsi, ale do rodinného domu. Následne sa poskladali, kde polovicu finančných prostriedkov na kúpu rodinného domu dal žalovaný a polovicu poručiiteľka. Poručiiteľka predala byt v Spišskej Novej Vsi. Spolu bola dohodnutá kúpna cena v sume 1. 900.000,- Sk. Tento rodinný dom bol kúpený v Novoveskej Hute č. 284. Išlo asi o 10-ročný dom v čase kúpy, kde ešte opravovali strechu, vymenili okná a vchodové dvere a vykonávali bežnú údržbu. V spoločnej domácnosti bývali hneď ako kúpili tento rodinný dom, t.j. od roku 2004. Tu spolu bývali až do smrti poručiiteľky, spoločne sa podieľali na vedení domácnosti a nákladoch spojených s užívaním domu. Žalovaný má vedomosti o tom, že do smrti svojej matky a aj následne sa poručiiteľka viackrát snažila skontaktovať so svojím synom, a to dokonca i cez nejakého jeho kamaráta, pretože nemala naňho žiaden kontakt. Žalobca kontakt na matku mal, ale s ňou nekomunikoval. Poručiiteľka sa veľmi trápila, bola nešťastná ako sa syn k nej zachoval. Syn jej neposlal žiadnu pohľadnicu na meniny alebo narodeniny, nikdy sa o ňu nezaujímal. Žalovaný má vedomosti o tom, že keď mala oslavu 60 rokov, t.j. 14.8.2003, syn sa jej taktiež ani neozval, ani jej nezablahoželal, veľmi sa trápila, plakala. Práve naopak, syn žalovaného o ňu prejavoval záujem, pravidelne navštevoval svojho otca, t.j. žalovaného a stretával sa aj s poručiiteľkou, hovoril jej teta. Syn žalovaného mal dobrý vzťah s priateľkou svojho otca, t.j. žalovaného. Chodieval do Spišskej Novej Vsi dvakrát až trikrát do roka a bežne spolu komunikovali. Čo sa týka spísania závetu, o tomto mal žalovaný vedomosti, pretože taktiež závet spísal i on, takto sa spolu dohodli. Koncom roka 2015 bola poručiiteľka operovaná na apendix, táto rana sa jej zle hojila a musela často chodiť na preväzy. Lekári už mali podozrenie, že príčinou tohto stavu môže byť nejaká iná choroba. Ona však hovorila, že táto rana sa jej zle hojí kvôli cukrovke. Dňa 27.2.2016 ju zoberali do nemocnice, lebo doma spadla. Žalovaný ju našiel v chodbičke s tým, že mu povedala, že sa jej zatočila hlava. Žalovaný ju nevládal zodvihnúť, ona bola nevládna, následne i s jej pomocou ju presunul ku posteli a zavolala RZP, ktorá ju odviezla do nemocnice. Až v nemocnici žalovaný zistil, v akom stave má prsník a že má rakovinu prsníka. Navštevoval ju každý deň, ležala na internom oddelení v Spišskej Novej Vsi, kde už lekár oznámil žalovanému, že má rakovinu prsníka a že ju už operovať nebudú. Poručiiteľka zomrela v nemocnici dňa 2.3.2016 o 13,30 hod. Žalovaný pripravoval všetky záležitosti ohľadom pohrebu, no adresu ani iný

kontakt na syna poručiťelky nevedel. Prvýkrát sa žalovaný stretol so synom poručiťelky až na dedičskom konaní, nikdy predtým ho nevidel. Tak ako je vyššie vedené, poručiťelka ako matka žalobcu sa veľmi trápila, nevedela sa zmieriť s tým, ako sa k nej syn správal. Neprejavoval o ňu záujem, nekontaktoval ju, nezaujímal sa ani o jej zdravotný stav a ani v predchádzajúcej dobe sa nezaujímal ani o svojho otca. Poukázal na listinu o vydedení zo dňa 24.4.2006, kde poručiťelka presne rozpísala a uvádzala skutočnosti a správanie svojho syna. Túto listinu o vydedení riadne odôvodnila. Nikdy sa nevedela zmieriť s tým, prečo sa jej syn tak správa. Poručiťelka ani jej manžel synovi neublížili, starali sa o neho, boli naňho veľmi citovo naviazaní. Poručiťelka sa veľmi trápila i kvôli tomu, že nevidela svoje vnúčatá. Čo sa týka spísania závetu, poukázal na vyššie uvádzané skutočnosti a hlavne na to, čo viedlo poručiťelku k spísaniu tohto závetu. Žalobca neprejavoval dlhodobo žiaden záujem o poručiťelku, ani sa nesnažil s ňou kontaktovať. Čo sa týka samotného vydedenia, je toho názoru, že v danom prípade ide zo strany žalobcu o trvalé neprejavovanie opravdivého záujmu, ktorý by ako potomok vo vzťahu k poručiťelke mal prejavovať, t.j. toto správanie malo trvalý charakter zo strany žalobcu vo vzťahu k poručiťelke. Prejavovanie opravdivého záujmu je morálnou kategóriou, ktoré by nemalo byť predstierané a účelové. Pokiaľ ide o právne posúdenie danej veci, v tomto prípade sú dané dôvody vydedenia. Poručiťelka počas svojho života mala záujem o svojho syna a o jeho rodinu. Mala snahu kontaktovať svojho syna a jeho rodinu, syn o tomto vedel, avšak i napriek uvedenému o ňu neprejavoval žiaden záujem.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán sporu, svedkov I. Š. a Š. W., oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov najmä Listinou o vydedení zo dňa 24.4.2006, závetom zo dňa 24.4.2006, úmrtným listom Š. Z., V. Y., Listinou o vydedení zo dňa 27.6.2002, závetom zo dňa 27.6.2002, kúpnu zmluvou zo dňa 16.6.2004, W. Č.. XXXX, kúpnu zmluvou zo dňa 5.2.2002, notárskou zápisnicou zo dňa 15.5.1997, žiadosťou o rozviazanie pracovného pomeru zo dňa 10.4.2001, rozhodnutím o priznaní opatrovateľského príspevku zo dňa 12.7.2001, dohodou o pracovnej činnosti zo dňa 3.9.2001, dohodou o rozviazaní pracovného pomeru zo dňa 31.12.2001, čestným prehlásením o súhlase z odpredajom nehnuteľností zo dňa 4.1.2002, žiadosťou o zrušenie vyplácania peňažného príspevku za opatrovanie zo dňa 7.1.2002, súhlas D. Z. z novým opatrovateľom zo dňa 8.1.2002, potvrdením o mzde zo dňa 16.1.2002, rozhodnutím o priznaní opatrovateľského príspevku zo dňa 25.2.2002, hlásením o smrti zo dňa 2.7.2002, vyúčtovaním č. 267 zo dňa 2.7.2002, dodacím listom zo dňa 2.7.2002, rozhodnutím o zastavení vyplácania opatrovateľského príspevku zo dňa 2.8.2002, potvrdením o poberaní opatrovateľského príspevku za obdobie od 1.5.2001 do 31.8.2001 zo dňa 14.10.2002 a rozhodnutie o poberaní opatrovateľského príspevku za obdobie od 1.1.2002 do 31.7.2002 zo dňa 14.10.2002, s obsahom spisu č. XXD/XX/XXXX zistil tento skutkový stav :

4. Poručiťelka - matka žalobcu S. Y. zomrela dňa X.X.XXXX. Dňa 2.4.2006 spísala závet, ktorým celý svoj majetok zanechala žalovanému C. W.. V ten istý deň spísala aj listinu o vydedení, ktorou vydedila žalobcu - svojho syna C. Y. ako aj jeho potomkov. Dôvodom jej rozhodnutia bolo, že žalobca, ktorého si spolu s manželom nezrušiteľne osvojili - bez vedomia jej a manžela sa odsťahoval ku svojej priateľke, nepozval ju a ani jej manžela v roku 1996 na svadbu, neprišiel navštíviť svojho nevyliciteľne chorého otca, vyjadril sa, že nie je ich synom a teda že nemajú ani vnuka, odmietol odviezť chorého otca na jej požiadanie do nemocnice, neprejavil ľútosť nad smrťou otca, prišiel až na jeho pohreb bez svojej rodiny, v marci 1999 sa prisťahoval s rodinou do domu v ktorom bývala aj so svojou matkou a neprišiel počas jej dvojmesačného pobytu v nemocnici na návštevu a nezaujímal sa o jej zdravotný stav, počas spoločného bývania jej znepríjemňoval život vyhrážaním sa, že jej vypne elektrinu, plyn a vodu ak nebude platiť úhrady za služby spojené s bývaním, neprispel na opravu a údržbu domu, odmietol ju odviezť do nemocnice v apríli 2001 a neprišiel ju navštíviť, odsťahoval sa z domu a odvtedy sa o ňu nezaujímal, nevidela jeho ani vnúčatá, prinútil ju predať dom a musela sa sama postarať o nové bývanie, neprejavuje o ňu záujem aký by ako syn prejavovať mal a jej pokusy o nadviazanie stykov so synom a jeho rodinou boli neúspešné.

5. Prvý závet a listinu o vydedení spísala poručiťelka ešte dňa 24.6.2002, kedy uvádzala v listine o vydedení totožné dôvody ako v listine o vydedení zo dňa 24.4.2006 avšak celý svoj majetok najskôr zanechala S. I. a ak by sa jej smrti nedožila, tak jej potomkom v priamom rade s podmienkou, že dedičia sú povinní jej druhovi C. W. umožniť dožiť v byte, ktorý je predmetom dedičstva.

6. Zo spisu č. XXD /XX súd zistil, že pod touto spisovou značkou viedlo sa konanie ohľadom dedičstva po nebohej S. Y., zomrelej dňa X.X.XXXX. Dňa 8.6.2016 uznesením tunajší súd odkázal žalovaného, aby podal žalobu o určenie svojho dedičského práva.

7. Z darovacej zmluvy so zriadením vecného bremena, uzavretej medzi starými rodičmi žalobcu Š. Z. D. Z. ako darcami a žalobcom a jeho manželkou Monikou ako obdarovanými dňa 15.5.1997 vyplýva, že starí rodičia darovali vnukovi a jeho manželke 1/2 nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, k. ú. Bratislava, do podielového spluvlastníctva s tým, že obdarovaní zriadili darcom právo doživotného bývania a užívania dvoch izieb, kuchyne s príslušenstvom a k tomu prislúchajúcej časti pozemku vo forme vecného bremena.

8. Z úmrtného oznámenia vyplýva, že otec žalobcu a zároveň manžel poručiťky Ivan Kovár zomrel dňa 19.6.1998.

9. Z rozhodnutia NÚP, OÚP Trnava vyplýva, že žalobca trvale bytom Trnava, Tajovského 5, bol zaradený do evidencie nezamestnaných od 1.3.1999 do 31.5.1999.

10. Zo žiadosti o rozviazanie pracovného pomeru doručovanej žalobcom firme REIN, Bratislava vyplynulo, že žalobca z dôvodu starostlivosti o rodinného príslušníka požiadal ku dňu 30.4.2001 o rozviazanie pracovného pomeru.

11. Žalobca poberal od 1.5.2001 do 31.8.2001 peňažný príspevok za opatrovanie svojich starých rodičov D. Z. Š. Z. v celkovej sume 29.562,- Sk.

12. Počnúc od 30.9.2001 do 31.12.2001 na základe dohody o pracovnej činnosti žalobca pracoval vo firme IMV ALLTRANS SPEDITION, Trnava.

13. Z úmrtného oznámenia vyplýva, že starý otec žalobcu a zároveň otec poručiťky Š. Z. F. S. XX.XX.XXXX.

14. Poručiťka požiadala dňa 7.1.2002 o zrušenie vyplácania peňažného príspevku za opatrovanie Š. Z. z dôvodu jeho úmrtia.

15. Dňa 4.1.2002 stará matka D. Z. čestným prehlásením vyjadrila súhlas s odpredajom nehnuteľností zapísaných na W. Č.. XXX, k. ú. Bratislava, ku ktorým mala právo doživotného bývania a užívania zriadené vo forme vecného bremena a žalobca prehlásil, že svojej starej matke po odpredaji nehnuteľností poskytne ubytovanie a doopatrovanie.

16. Dňa 8.1.2002 stará matka žalobcu D. Z. písomne prehlásila, že súhlasí s tým, aby novým opatrovateľom bol žalobca.

17. Z kúpnej zmluvy uzavretej dňa 5.2.2002 medzi žalobcom, jeho manželkou a poručiťkou ako predávajúcimi a C.. I. ako kupujúcou je zrejmé, že došlo zo strany predávajúcich k odpredaju rodinného domu zapísaného na LV č. XXX, k. ú. Bratislava. Kúpna cena bola rozdelená medzi predávajúcich podľa spoluvlastníckych podielov, pričom žalobca a poručiťka obdržali čiastku 600.000,- Sk a manželka žalobcu sumu 400.000,- Sk.

18. Žalobca poberal od 1.1.2002 do 31.7.2002 peňažný príspevok za opatrovanie svojej starej matky D. Z., ktorá bola osobou ťažko zdravotne postihnutou.

19. Z listu o prehliadke mŕtveho a štatistického hlásenia o úmrtí vystaveného dňa 2.7.2002 vyplýva, že dňa 1.7.2002 zomrela stará matka žalobcu a zároveň matka poručiťky D. Z..

20. Z vyúčtovania cintorínskych služieb Trnava je zrejmé, že žalobca uhradil sumu 1.590,- Sk v ktorej bol účtovaný aj odvoz z domu (U., T. R. Č.. XX) do krematória.

22. Z výpovede žalobcu vyplynulo, že žalobca vyčítal poručiťke, že mu u nej chýbala materinská láska, rodičia mu nepovedali ani to, že bol osvojený, dozvedel sa to náhodne od inej osoby. Komunikácia medzi ním a matkou bola slabá, preto sa viac citovo naviazal na starých rodičov, teda rodičov poručiťky, ktorých často navštevoval, robil im nákupy a staral sa o nich. Za otcom v nemocnici bol aj spolu so synom I. a ak by bol požiadaný, aby ho odviezol do nemocnice, určite by to urobil. Popieral, že by rodičom povedal, že nie je ich syn a teda ani jeho syn nie je ich vnukom. Vytýkal poručiťke, že sa

v rodine neriešili problémy, chýbala komunikácia. Keď sa potreboval zdôveriť, tak buď otcovi, alebo rodičom matky. Rodičom oznámil, že sa bude ženiť aj kedy a kde bude svadba. Prišiel starý otec, mama a otec. Boli v kostole, vonku mu pogratalovali, ale na svadobné posedenie nešli. Obaja rodičia vyhodili jeho manželku z domu, mala málo peňazí a nebola pre nich vhodná nevesta. Až do konca mája 1999 býval u svojich svokrovcov v Trnave, kde aj pracoval, následne sa aj s celou rodinou presťahoval z Trnavy do domu, v ktorom bývala aj jeho matka, aby sa mohol starať o starých rodičov. Býval s nimi na prízemí a poručiťa bývala na poschodí. Jednalo sa o 2 samostatné bytové jednotky. Od 1.6.1999 sa staral o starých rodičov. Až do mája 1999 býval u svojich svokrovcov v Trnave, kde aj pracoval. Nevedel o tom, že mama je chorá, ani to, že ležala v nemocnici. Ani on ani rodičia poručiťky nevedeli o jej zdravotných problémoch, pretože spolu nekomunikovali. Dokonca nevedel ani o tom, že mama má priateľa. Stalo sa, že babka ležala doma 2-3 dni so zlomenou nohou a matka o tom nevedela. Jedinú vec, o ktorej sa s matkou dohadovali bolo platenie za plyn, pretože od nej žiadal, aby hradila polovicu nákladov. Poprel, že by neprispieval na údržbu domu, pôvodnú záhradu prerobil na terasy s trávou a zeleňou, tak isto prerobil bytovú jednotku, v ktorej jeho rodina bývala so starými rodičmi. Bytová jednotka bola v pôvodnom stave s farebnými a valčekovými stenami. V roku 2001 sa mama rozhodla, že pôjde bývať dole do suterénu, kde bola slovenská izba s krbom a sociálnym zariadením a že jej vrchný byt sa prenajme. Na základe toho ona nakúpila materiál s tým, že on celú bytovú jednotku vyprázdnil, vymaľoval, ošmirgľoval, okná, natrel okná, prerobil garážovú bránu zo svojich peňazí, aby sa mohol byt prenajať a mali podľa dohody z toho všetci nejaké peniaze. Po tejto prerábke sa mama rozhodla, že byt sa prenajímať nebude a ostala bývať vo svojom byte, ktorý sa zvlášť zamykal a on do neho nemal okrem mamy nik prístup. Pritom mama mala prístup do bytu starých rodičov. Rodičia často nevedeli, či je doma alebo niekam išla. Keď bolo treba niečo opraviť, normálne spolu komunikovali, nebolo to nejako láskyplné, normálne sa riešili problémy. Mama ho nepožiadala, aby ju odviezol autom do nemocnice a až tak spolu zle nevychádzali, aby ju neprišiel navštíviť do nemocnice. Žiaden lekár mu nevolal. Nebol mamu navštíviť, pretože nevedel, že je hospitalizovaná v nemocnici. Ona si žila svoj život a o tom, že mala priateľa sa dozvedel až v dedičskom konaní. Je pravdou, že Vianoce s matkou netrúvil, trúvil ich s manželkou, deťmi a starými rodičmi. Naposledy to bolo v roku 1996 keď ešte otec žil, to boli posledné Vianoce, čo boli spolu. Od 1.6.1999 do 31.8.2001 sa staral o starých rodičov, v tomto období tam aj býval. Vnúčatá boli v styku s mamou. Spolu sa hrávali, mala k nim prístup. Občas deti postrážila, keď sme išli do Tesca na nákup. Stravovanie mali oddelené. Nikdy ich nezavolala na nedeľný obed. Raz za čas kúpila deťom sladkosti V auguste 2001 boli s manželkou v Chorvátsku na dovolenke a po návrate domov mu bolo oznámené, že po dohode s matkou starí rodičia súhlasili, že sa o nich bude starať ona. Od septembra do konca roka 2001 pracoval aj býval v Trnave. Telefonický kontakt na mamu mal, nevolali si, taktiež ona mala jeho číslo telefónu a pokiaľ nebolo treba riešiť niečo dôležité na dome mu nevolala. Koncom roka 2001 starý otec zomrel. Vtedy s mamou komunikovali, lebo museli, pohreb vybavoval, organizoval aj platil on. Keď bol ešte v nemocnici, chodil za ním aj sám aj s manželkou. Mama prišla na pohreb v rámci úcty v žltej krikľavej bunde a stará mama na pohrebe nebola, pretože bola ležiaca. Mama sa o starú matku starala od septembra 2001 do konca roka 2001, bolo treba aj vypratávať misy atď, ale to robil aj on, keď sa o ňu staral. V darovacej zmluve bolo zriadené vecné bremeno dožitia v nehnuteľnosti, nie zabezpečenie starostlivosti, avšak to že sa o starých rodičov staral bola jeho vôľa. Od 1.1.2002 matka požiadala o zrušenie opatrovania a ukončila starostlivosť o svoju matku. Ku dňu 1.1.2002 dal výpoveď v robote, presťahoval sa do Bratislavy a staral sa o starú matku až do jej úmrtia. Zomrela v jeho dome v Trnave. Domnieva sa, že mama sa prestala o rodičov starať potom ako zistila, že nedosiahne zrušenie darovacej zmluvy. O predaji domu sa rozprávalo rok predtým, než sa dom predal, keď ešte starí rodičia žili. Po nájdení kupujúceho, starí rodičia od toho cúvli, takže dom sa nepredával. Potom to rok stálo a v decembri 2001 po smrti starého otca so súhlasom starej matky a matky sa dom predal. Všetko riešili spolu za prítomnosti matky aj kupujúcej. K predaju domu došlo dňa 5.2.2002, po ktorom sa z domu odsťahoval spoločne s babkou do Trnavy. Mamu predposledný krát videl u notára pri predaji domu, kde vložila peniaze do igelitky a od notára odišla svojou cestou. Posledný krát ju videl pri sťahovaní sa, asi mesiac po predaji domu v marci 2002, kedy mu nechcela povedať, kde sa bude sťahovať, kde bude žiť. Je rád, že ho rodičia zobrali z detského domova a vychovali. Mama mu dala vzdelania, darčeky, ale bola prísna aj ho trestala. Neboli medzi nimi vzťahy ako medzi rodičom a dieťaťom. Mama ťažko prežívala to, že mu starí rodičia darovali časť domu. Starí rodičia vzhľadom k tomu, ako vychádzali s dcérou, radšej to darovali 1/2 domu jeho a jeho manželke ako vlastnej dcére. Mama nebola na pohrebe svojej matky. Popieral, že by jej poslal SMS-ku v deň, keď stará matka zomrela. Po predaji domu spolu vôbec nekomunikovali. Možno 2-3 roky ešte telefónne číslo na ňu mal, potom sa mu zničil mobil a stratil na ňu telefónny kontakt. Mamu mal rád, vážil si ju, ale ona si žila svoj život. Narobila veľa zla, takže nemal dôvod ju vyhľadávať a ani ona jeho. Pritom do roku 2014 svokra mala to isté číslo telefónu a

bývala v byte v Trnave, kde aj on býval a kam mu mama vtedy telefonovala. Nevedel pochopiť aký mala matka ku nemu vzťah, keď ho 3 mesiace po predaji domu vydedila. Nevie povedať dátum narodenia mamy, ale vie akú mala rada farbu, jednoducho si dátumy nepamätá.

21. C. W. zotrval na svojom písomnom stanovisku a ďalej uviedol, že s poručiťkou sa poznal od augusta 2001, potom boli spolu striedavo buď u nej alebo v jeho byte v Bratislave. Trvalo to až do úmrtia jej otca, ktorý zomrel koncom roku 2001. Celkom sa zblížil s rodičmi priateľky. Prvýkrát videl žalobcu minulý rok, keď boli pri notárke ohľadom dedičstva po nebohej matke žalobcu. Otec poručiťky mu medzi rečou povedal, že by najradšej zrušil darovaciu zmluvu, keďže oni svoju časť darovali žalobcovi a jeho manželke. Hovoril, že mohli byť len v tej izbičke, kde boli, maximálne na WC a občas do kuchyne. V spodnej časti domu bývali rodičia poručiťky a vo vrchnej časti domu bývala poručiťka. V tej dobe žalobca so svojou rodinou v tomto dome nebýval. Priateľka nemala prístup ani do pracovni, prala u neho, pretože žalobca pracovňu zamkol. Tvrdil, že priateľka sa zamykala z obavy, aby jej žalobca nepobral veci, lebo sa stalo, že veci zmizli a pritom nikto kľúče od domu okrem žalobcu nemal. Kedykoľvek mohla priateľka chodiť ku svojim rodičom, ale jej rodičia od jej časti domu kľúče nemali. Nainštaloval im tlačítko na domový zvonček, že keď niečo potrebovali, tak zazvonili svojej dcére a tak spolu komunikovali. Priateľke pomáhal pri starostlivosti o otca, ktorý chodil o paličke a jej mama už bola imobilná. Od augusta 2001 do smrti otca priateľky tam chodieval 2-3 krát do týždňa. Žalobca začal tlačiť na priateľku, aby dom predala. Povedala mu to ona, on pritom nebol. Priateľka mu povedala, že žalobca jej povedal, že nie je jej syn a tým pádom, nemá ani žiadne vnúčatá a že sa mohol dostať aj do bohatšej rodiny. Bolo jej ľúto vnúčat, nemala prakticky možnosť stretávať sa s nimi, hlavne so starším vnukom Marekom, že keď potajme prišiel ku nej. Keď došlo k predaju domu, vyhodil matku na ulicu, ktorá prišla bývať ku nemu a dohodli sa, že pôjdu bývať S. G. T. D.. Ona kúpila byt, ktorej bola výlučným vlastníkom, keďže nebola naučená na byt, tak ho predala, on predal byt v H. a kúpili si dom. Žalobca po predaji domu zobral svoju starú matku so sebou bez toho, že by oznámil priateľke, kde ju berie. Žiadna dohoda medzi nimi - teda medzi matkou a žalobcom ohľadom starej matky, že si ju žalobca zoberie - nebola. Z večera do rána zobral žalobca nábytok, starú matku a odišiel bez udania adresy. Priateľka nevedela kde má matku, do svojej smrti nevedela ani kde jej matka býva a kde je pochovaná. Moja priateľka sa snažila dopátrať cez nejakého priateľa žalobcu k svojej matke, v Trnave nebola. Inak sa o svoju matku nezaujímal. Keď zomrela matka mojej priateľky, tak jej žalobca poslal SMS-ku, že babka zomrela, pričom jej SMS-ku poslal dopoludnia a pohreb bol popoludní. Priateľka mala telefonický kontakt na žalobcu a žalobca mal telefonický kontakt na ňu. Nebol svedkom žiadnych hádok medzi poručiťkou a jej synom. Keď sa predal dom, tak si priateľka kúpila byt na G.. F. D. G. T. D., a spísala závet na tento byt na svoju priateľku s tým, že on bude mať právo v tomto byte dožiť. Spomenula mu, že spisuje závet na svoju priateľku, avšak on túto jej priateľku nepoznal. Išlo pravdepodobne o nejakú spolužiačku. Keď sa byt na G.. F. predal, závet, ktorým byt odkázala svojej priateľke už bol bezpredmetný. Poručiťka chcela ísť bývať do domčka, ktorý si spolu kúpili v roku 2004. On prispel polovicou a priateľka taktiež polovicou tejto sumy na tento rodinný dom. Došlo k spísaniu závetu a vydedenia, pričom aj on napísal závet a vydedenie, išlo však o dcéry z prvého manželstva. Vydedil z troch detí len dve deti. V prípade jeho úmrtia, by všetko zdedil jeho syn, ktorý tu príde svedčiť ako svedok. Pokiaľ ide o matku priateľky, bola nutná jej starostlivosť v tom zmysle - základná hygiena, jedlo atď. V čase keď som tam chodil, v roku 2001 rodičia priateľky mali jednu izbičku, ktorú užívali, mali tam posteľ a skrine, mohli byť jedine v izbičke, v kuchyni a jedna izbička, ktorá tam bola však zamknutá. Od miestnosti, ktoré boli zamknuté kľúč nemali. Priateľka nechcela dom predať, pretože ho stavala ona spolu s rodičmi, takže tu bolo citové puto. Priateľka mu povedala, že syn jej pohrozil, že ak sa dom nepredá, tak ako väčšinový vlastník sa bude súdiť ohľadom predaja domu. Priateľka si svoje veci brala vtedy keď si kúpila byt na G.. F. - bolo to v marci 2002. Zariadenie domu po starých rodičoch si zobral žalobca. Ani raz sa neozval syn svojej matke keď mala meniny alebo narodeniny. Dňa 14.8. mala narodeniny a meniny mala 12.8. Svojmu synovi povedal, aby jej poslal nejakú pohľadnicu a priateľka sa vyjadрила, že cudzí ľudia jej poslali pohľadnicu a vlastný syn nie. S priateľkou aj spoločne hospodárili a spoločne užívali rodinný dom. Sporadicky spomínala priateľka svojho syna, avšak v tom zmysle, že na ňu kašle, že mu dali výchovu, vzdelanie a že takáto je odmena. Priateľka hovorila, že keď prišli domov, tak na stole našli oznámenie o sobášii bez pozvania k svadobnému stolu a to bolo všetko. Potom zo zvedavosti išli na svadbu, avšak na hostine sa neúčastnili, jednoducho, že vraj neboli pozvaní. Priateľka spomínala, aký bol vzťah medzi jej manželom a synom, že "Peter sa dostal do...", lebo nebolo s ním rady, lebo počúval direktívy svojej priateľky - terajšej manželky. Priateľka žalobcu bola veľmi arogantná, takže mali voči nej výhrady. Priateľka mi hovorila, že sa málo stýkali so žalobcom a keď sa stretli s nevestou, tak to bolo zle. Otec priateľky sa sťažoval, že keď tam býval žalobca, tak nesmeli opustiť svoju izbičku, maximálne mohli ísť na záchod. Domnieva sa,

preto darovali starí rodičia v roku 1997 nielen žalobcovi ale aj jeho manželke 1/2 domu, alebo boli na nich veľmi milí, ale potom sa zmenili. Stará matka podľa neho zomrela v starobinci. Od priateľky vedel, že ona financovala opravu domu, robila nový náter na streche, kanalizáciu a vodu. O záhradu sa nestaral nikto. Jednalo sa o ovocnú záhradu, pričom žalobca vyrúbal stromy, urobil tam pre deti trávnik. Nevedel akým spôsobom sa snažila priateľka kontaktovať so žalobcom. Žalobcov kamarát, ktorý fušovali autá, tak priateľka sa pýtala jeho, že kde žalobca býva. Priateľka mi volala, že sa syn odsťahoval a zobral aj starú mamu. Dobrý syn by mal zabezpečiť svojej matke nejaké náhradné bývanie. Pokiaľ je syn slušný a nie je mamonár. Celý postup napovedá tomu, že ide po peniazoch. Nasvedčuje o jeho charaktere aj to, že načo si ho osvojili, že sa mohol dostať do lepšej rodiny. Po smrti manžela priateľka bola hospitalizovaná v nemocnici a hovorila mu, že doktor sa snažil skontaktovať s jej synom - žalobcom, avšak neúspešne. Po smrti starého otca nastali tlaky na predaj domu. Priateľka to riešila tak, že keď chceš predat dom, tak sa staraj o starú matku. V roku 2003 dňa 14.8.2003 keď mala poručiťka 60 rokov, disponoval žalobca číslom telefónu svojej matky, ale nezavola jej. Vtedy ešte žila aj matka priateľky. Tiež si sťažovala, že jej povedal do očí, že je kurva. Vedomosť má aj o tom, že pán Z. chcel zrušiť darovaciu zmluvu, ktorou darovali dom vnukovi. Vo februári 2002 keď predali dom, žalobca si zobral pani Z. G. o sebou do Trnavy a v auguste toho istého roku zomrela, nediví sa tomu vzhľadom na to, ako sa ku nej žalobca správal. V roku 2006 nemala priateľka žiadne zdravotné problémy, nebolo ju nutné vozit' do nemocnice. V tomto období mala priateľka jedine diabetes.

22. Svedkyňa I. Š. vo svojej svedeckej výpovedi potvrdila výpoveď žalobcu (ktorý je jej zaťom), že sa spolu s jej dcérou starali o starých rodičov zaťa. Najskôr spolu sa spolu s jej dcérou za tým účelom odsťahovali S. H., potom sa starala poručiťka a po smrti starého otca sa S. H. odsťahoval zať, aby sa staral o starú matku. Obaja rodičia žalobcu boli pozvaní na svadbu aj na hostinu, ale na svadobnej hostine sa nezúčastnili, po sobáši odišli. Žalobca ich volal, všetko bolo objednané, ale vraj pani Kovárová má teploty a musí si ísť ľahnúť. Ona sama s manželom volala rodičov žalobcu na hostinu. Dedko ostal na hostine. S poručiťkou sa stretla len raz, pretože aj keď chodila na návštevu za dcérou a vnúčatami 1-2x do mesiaca, nikdy sa s poručiťkou nestretla. Keď zomrel otec žalobcu pán Y., volala jej na pevnú linku poručiťka, aby som to povedala žalobcovi. Od roku 1975 do roku 2014 bývali na tej istej adrese v U. T. Z.: U.R. X, U. a tam sme mali aj pevnú linku až do roku 2014. Matka žalobcu ich na návštevu ku sebe nikdy nepozvala. Zať sa staral o dom, aj okná natieral a maľoval izby, v byte starých rodičov opravoval dlažby a robil priečku v izbe, kde bývali mladí, aby tam vznikli dve izby. V izbe starej matky pri posteli bol zvonček a keď stará matka niečo potrebovala mala zazvonit'. Stará matka sa jej sťažovala, že poručiťka zvonček znefunkčnila - prestrihla šnúru. Zať s dcérou si v roku 2002 kúpili 3-izbový byt na R. D. U., kde žila aj stará matka až do svojej smrti a v tomto byte aj zomrela. Poručiťka mala výhrady voči jej dcére, že je málo bohatá a ponižovala ju rečami. Keď tam bývali, tak poručiťka jej bránila vyjsť z tej izby, ktorú mali mladí. Tvrdila, že žaloba mal svoju matku svojim spôsobom rád, len to nebolo srdečné, ako by to malo byť medzi matkou a synom. Ak ho matka o niečo požiadala, tak to spravil. Zať sa skúšal skontaktovať s matkou, bol aj za chatármi v Tatrách, ale neúspešne. Jeho matka sa tiež neozvala. O tom, že jej dcéra a poručiťka majú zlé vzťahy vedela od dcéry, ktorá jej to povedala ešte pred svadbou.

23. Svedok Š. W. vo svojej svedeckej výpovedi uvádzal, že žalobca je adoptovaný syn pani S. Y.. Nemohli mať s manželom deti. Poručiťka mu povedala, že potom ako si adoptovali dieťa, hovorila mu o rôznych výletoch atď. Keď jej zomrel manžel, tak bola hospitalizovaná v nemocnici, primár v tejto nemocnici bol jej známy a primár kontaktoval pána žalobcu s tým, že je hospitalizovaná a pán žalobca neprejavil záujem o jej zdravotný stav a či vôbec žije. S pani S. sa zoznámili v roku 2002 keď bol otec v nemocnici, kde ho prišiel navštíviť a bolo to v lete 2002. Hovorila mu, že neboli ani pozvaní na svadbu žalobcu ani jej manžel pokiaľ viem. Hovorila mi, že tam boli naštrbené vzťahy medzi žalobcom a ňou a jej manželom. O neveste veľmi nehovorila, nebola s ňou veľmi zadobre, neviem prečo. Keď už mali vnúčatá, tak jej žalobca povedal, že on nie je ich syn, že vlastne im preto ani vnúčatá neukáže ako svoje deti, pretože to nie sú jej vnúčatá. Myslí si, že žalobca dostal full servis, pretože je z neho plnohodnotný človek. Vie, že jedno z týchto vnúčat videla, ale neviem ktoré, keď ešte bolo úplne maličké. V roku 2002 sa to celé pokazilo ale nevedel presne z akého dôvodu, len to, že sa to týkalo rodinného domu v Bratislave, ktorý postavila pani Kovárová s manželom a s jej rodičmi. Snažil sa ju dostať z tohto domu, pretože tam mala väčšinový podiel, toto mu všetko hovorila pani S.. Domnieva sa, že S. bolo ľúto, že nevidela vnúčatá, ale o tom, či sa so synom snažila kontaktovať nemá vedomosť, lebo táto téma jej bola nepríjemná. On sám sa s vlastným otcom nekontaktoval, ale neskôr svoje vzťahy vzájomne zlepšili. K osobe poručiťky uviedol, že bola tvrdá palica, ale keď si k nej našiel človek k nej cestu, tak bola

srdечná. V určitých veciach bola nekompromisná, nebola robot, dalo sa s ňou dohodnúť. O vlastných rodičoch hovorila máličko, viac hovorila o synovi aj o manželovi, aj v dobrom aj v zlom. Poručiťka mu povedala, že jej matka bola až do svojej smrti u žalobcu. Na otázku súdu, aby sa vyjadril, čo si myslí o tom, že tak ako sa žalobca nestaral o svoju matku sa jeho matka nestarala o svoju matku, uviedol, že cit. Ale jeho matka nedostala dedičstvo.

24. Podľa § 192 Civilného mimosporového poriadku, ak niekto pred potvrdením nadobudnutia dedičstva tvrdí, že je dedičom, a popiera dedičské právo iného dediča, ktorý dedičstvo neodmietol, ide o spor o dedičské právo.

25. Podľa § 194 Civilného mimosporového poriadku, ak rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby určenie spornej skutočnosti uplatnil žalobou. Na podanie žaloby určí lehotu, ktorá nesmie byť kratšia ako jeden mesiac. Súd pokračuje v konaní s účastníkmi podľa výsledku sporu. Ak žaloba nebola podaná v lehote, ak bolo konanie o žalobe zastavené alebo ak bola žaloba odmietnutá, platí, že spor o dedičské právo bol rozhodnutý v neprospech žalobcu.

26. Podľa § 469a ods.1 písm. a/ a b/ Občianskeho zákonníka, poručiťka môže vydediť potomka ak :
- v rozpore s dobrými mravmi neposkytol poručiťkovi potrebnú pomoc v chorobe , starobe, alebo v iných závažných prípadoch
- o poručiťka trvalo neprejavuje opravdivý záujem, ktorý by ako potomok mal prejavovať.

27. Podľa § 469a ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ to poručiťka v listine o vydedení výslovne určí, vzťahujú sa dôsledky vydedenia aj na osoby uvedené v § 473 ods. 2.

28. Podľa § 469a ods.3 Občianskeho zákonníka o náležitostiach listiny o vydedení a o jej zrušení platia obdobne ustanovenia § 476 a 480; v listine však musí byť uvedený dôvod vydedenia.

29. Po konštatovaní, že listina o vydedení obsahuje všetky zákonom predpísané formálne a obsahové náležitosti, súd zisťoval a na základe hodnotenia výsledkov vykonaného dokazovania posudzoval, či boli dané dôvody vydedenia navrhovateľa z hľadiska zákonne taxatívne stanovených dôvodov vydedenia, ktoré boli konkrétne vymedzené poručiťkom.

30. Vydedením rozumieme jednostranný výslovný prejav poručiťkinej vôle, ktorým sa odníma potomkovi ako neopomenuteľnému dedičovi právo, ktoré by mu inak patrilo podľa zákona. Vydedenie ako jednostranný právny úkon poručiťky musí spĺňať určité materiálne a formálne náležitosti. Materiálnou náležitosťou vydedenia je (okrem všeobecných požiadaviek pre platnosť právnych úkonov) existencia konkrétneho dôvodu vydedenia uvedeného v zákone. Ustanovenie § 469a ods. 1 Občianskeho zákonníka taxatívne vypočítava dôvody vydedenia a zaraďuje ich do štyroch skupín. Pre všetky dôvody je charakteristické negatívne správanie sa potomka v rozpore s dobrými mravmi.

31. Žalobca, ktorého si poručiťka s manželom osvojili v marci 1978, žil s rodičmi aj starými rodičmi Š. Z. D. Z. v rodinnom dome (dvojdome) do roku 1996, kedy sa odsťahoval ku rodičom svojej priateľky do U. T. O.. U. Č.. X. Odchod od rodičov žalobca zdôvodňoval tým, že poručiťka jeho priateľku považovala za nevhodnú nevestu a vyhodila ju z domu. V septembri 1996 sa konala svadba žalobcu s I. M. Š.. Poručiťka poprela, že by bola ona aj jej manžel pozvaní na svadbu, avšak z fotodokumentácie predloženej žalobcom ako aj výpovede sorky žalobcu I. Š. vyplynulo, že na obrad aj hostinu poručiťka S. Y. s manželom a dedko žalobcu Š. Z. pozvaní boli, avšak svadobnej hostiny sa zúčastnil len Š. Z.. Stará matka žalobcu D. Z. už v tej dobe bola imobilná.

32. Je nutné uviesť, že tento súdny spor je sporom medzi synom poručiťky a priateľom poručiťky, ktorá zomrela dňa 2.3.2016, avšak svojho syna vydedila prvý krát už dňa 27.6.2002 a potom dňa 24.4.2006 teda to nebola jej posledná vôľa pred smrťou. K právnym úkonom došlo 10 a 14 rokov pred smrťou poručiťky. Tým, že zriadila nový závet v roku 2006, ktorý sa svojim obsahom odlišoval v osobe závetného dediča a majetku (ktorý poručiťka zanechala pre prípad svojej smrti) od závetu z roku 2002, sa závet z roku 2002 zrušil.

33. Iná je skutočnosť pokiaľ ide o poručiťkou spísané listiny o vydedení, nakoľko listina o vydedení zo dňa 27.6.2002 je textovo úplne zhodná s listinou o vydedení spísanou poručiťkou dňa 24.4.2006, teda sú v nich uvedené totožné dôvody vydedenia. Z hľadiska časového je nutné upriamiť pozornosť na to, že poručiťka spísala prvú listinu o vydedení, ktorou svojho syna vydedila dňa 24.6.2002, teda pár mesiacov potom ako došlo k úmrtiu jej otca (december 2001), predaju domu v H. (5.2.2002), v čase kedy ešte žila jej matka (zomrela 1.7.2002) a kedy už vlastnila byt v G. T. D. a druhú listinu o 4 roky neskôr, obe neboli spísané tesne pred smrťou poručiťky, ale stalo sa tak 14 a 10 rokov pred jej smrťou.

34. Súd v konaní zisťoval či matka žalobcu mala skutočné dôvody, aby svojho osvojeného syna vydedila, či dôvodom vydedenia mohla byť skutočnosť, že sa dospelý syn bez súhlasu jej aj manžela v auguste 1996 odsťahoval k priateľke, že ju a jej manžela nepozval septembri v roku 1996 na svoju svadbu, že napriek tomu, že žalobcu poručiťka prosila, aby navštívil svoju nemocného otca ukázal mu vnuka neurobil to, že sa vyjadril že nie je synom jej a jej manžela a teda nemajú ani vnuka, že odmietol zomierajúceho otca odviezť do nemocnice, že sa nepostaral o otcov pohreb, že neprišiel na pohreb otca so svojou rodinou, že keď sa v roku 1999 presťahoval žalobca s rodinou do domu a poručiťka ochorela, nebol ju navštíviť v nemocnici, nezaujímal sa o jej zdravotný stav, že sa jej vyhrážal počas spoločného bývania že vypne plyn aj elektrinu ak aj za jeho rodinu nebude platiť poplatky za tieto služby, že neprispieval na údržbu a opravu domu, že odmietol poručiťku odviezť na tomto aute do nemocnice v apríli 2001, že ju počas pobytu v nemocnici navštevoval, prečo nereagoval na telefonát ošetrojúceho lekára, či prinútil poručiťku k predaju domu kde mal svoj podiel.

35. Otázkou je, či u poručiťky nešlo len o neuvážené a urýchlené rozhodnutie matky hnevajúcej sa na svojho jediného syna, že darovaním nadobudol on a jeho manželka vlastníctvo jej rodičov, že náhlil s predajom domu ku ktorému mala citový vzťah, alebo či skutočne o ňu nejavil záujem a na takéto rozhodnutie zásadného významu mala dôvody. Z vyjadrenia svedka Š. W. ohľadom vzťahov medzi žalobcom a jeho matkou vyplynulo, že medzi žalobcom a poručiťkou sa to celé pokazilo v roku 2002 , tiež žalovaný sa vyjadril v tom duchu, že poručiťka tlak syna aby bom predali vyriešila tak, že ak chce dom predať, tak nech sa stará o starú matku.

36. Je nutné si uvedomiť, že záujem či intenzita kontaktov sa súdom musí posudzovať objektívne, pretože žalobca aj žalovaný mali na stupeň záujmu o poručiťku rozdielny názor. Z výpovede strán sporu ale aj svokry žalobcu vyplynulo, že poručiťka mala vážne výhrady voči manželke žalobcu, čo ovplyvnilo vzťahy medzi matkou a synom. Postoj poručiťky k neveste prehýbil už existujúce komunikačné problémy so synom a napriek tomu, že syn z rodinou žili s rodičmi poručiťky v jednom dome, nedošlo k zblíženiu, naopak, poručiťka sa zamykala v svojej časti domu, nekontaktovala sa so synom a jeho rodinou dokonca ani so svojimi rodičmi.

37. Samotný žalovaný vo svojej výpovedi potvrdil, že matka žalobcu mala voči manželke žalobcu výhrady pre jej aroganciu, ale aj to, že nie žalobca, ale jeho matka bola tou osobou, ktorá svoju domácnosť pred ním zamykala a tým, že len ona disponovala s kľúčmi od svojej domácnosti, znemožnila kontakt s ňou nie len žalobcovi, ale aj svojim vnukom a vlastným rodičom a tak nemali vedomosť o jej zdravotnom stave či priateľovi.

38. V konaní bolo výpoveďou žalobcu, fotodokumentáciu, výpoveďou svedkyne p. Š. preukázané, že napriek tomu, že poručiťka kládla synovi za vinu, že sa o ňu nezaujíma, ona sama o udržiavanie príbuzenských vzťahov nestála. Bolo nevhľadná k tomu, že mladá rodina jej syna s malými deťmi zabezpečuje starostlivosť o jej biologických rodičov (imobilnú matku a prestarlého otca) o ktorých mala morálnu povinnosť postarať sama i keď jej nedarovali svoju polovicu nehnuteľnosti. Nemalou mierou prispela k tomu, že vzťahy medzi ňou a synom boli vlašné a formálne, že spolu riešili len praktické veci okolo domu a že syn o ňu nejavil záujem aký by o svoju matku javiť mal, tak ako ona ku nemu neprechovávala materské city.

39. Prístup poručiťky k žalobcovi spôsobil dokonca to, že syn po predaji domu zobral starú matku (vlastnú matku poručiťky) a odišiel do U., čím matka žalobcu absolútne stratila kontakt nie len so synom ale aj s vlastnou matkou. Mala pritom vedomosť, kde jej matka zo synom býva, či už zo svadobného oznámenia syna, alebo z kúpnej zmluvy uzavretej dňa 5.2.2002 kedy došlo k odpredaju domu v H., U. mala telefónne číslo nie len na syna, ale aj na synových svokrovcov, na rozdiel od žalobcu, ktorý okrem jej telefónneho čísla o adrese jej bydliska vedomosť nemal. Poručiťka sa, aj so žalovaným

odšťahovala na Východ Slovenska a po smrti svojho manžela a otca si prázdne miesto po nich v živote nevyplnila záujmom o svoju biologickú matku, či vnúčatá, ale sa od najbližšej rodiny úplne izolovala.

40. V prípade vydedenia z dôvodu uvedeného v § 469a ods. 1 písm. a/ a b/ Občianskeho zákonníka, sa súd nevyhnutne musel zaoberať otázkou či žalobca skutočne v priebehu 4 mesiacov (kedy spísala listinu o vydedení a závetom odkázala svoj majetok neznámej osobe, ktorú nepoznal ani žalobca, ani žalovaný, ani svedkovia) neprejavoval skutočný záujem o svoju matku, neposkytol jej patričnú pomoc, ktorú nevyhnutne potrebovala, príp. či jej odmietol pomoc poskytnúť.

41. Podľa názoru súdu, v čase kedy poručiiteľka syna vydedila neexistovali pre jeho vydedenie dôvody. Nemožno hovoriť o neprejavovaní trvalého a nepretržitého záujmu syna o matku, ak od posledného kontaktu medzi matkou a synom uplynulo len pár mesiacov. Pokiaľ ide o neposkytnutie pomoci, nebolo zistené ani to, že by v tomto rozhodnom období poručiiteľka od syna pomoc skutočne nevyhnutne potrebovala, pretože bez cudzej pomoci si nebola schopná zabezpečiť svoje životné potreby, ani že by sa nečakane ocitla v stave núdze, príp. že by syna o pomoc vyslovene žiadala, ale on by jej pomoc poskytnúť odmietol. V takejto situácii sa podľa vyjadrenia žalovaného nenachádzala ani v roku 2006, kedy okrem diabetes iné vážnejšie zdravotné problémy nemala.

42. Žalobca preukázal, že rodičov na svadbu pozval, otca v nemocnici navštívil, ale pre slabú komunikáciu z matkou nevedel o jeho zlom zdravotnom stave, nevedel ani o tom, že matka bola hospitalizovaná, že má priateľa, na údržbe nehnuteľnosti sa spolupodieľal a pokiaľ išlo o predaj domu, všetko sa realizovalo za prítomnosti poručiiteľky.

43. Z uvedeného vyplýva, že poručiiteľka skutočne vydedila svojho syna ako neopomenuteľného dediča neoprávnené, pretože dôvody vydedenia neboli dané. Žalobca vo vzťahu k poručiiteľovi neporušoval dobré mravy a aj keď neprejavoval taký záujem o matku aký by ako potomok prejavovať mal, bola to reakcia na správanie matky, ktorá o kontakt so synom nestála a svojim správaním k synovi značnou mierou prispela k narušeniu ich vzájomných vzťahov. Ona sama pre svojho syna nebola vzorom starostlivého dieťaťa o rodiča, keďže ponechala celú váhu povinností spojených s opaterou o svoju imobilnú matku na žalobcu. Práve jej správanie sa ku rodičom mohlo byť dôvodom pre ktorí starí rodičia darovali svoj majetok radšej žalobcovi (ktorý nebol ich biologickým vnukom) a jeho manželke ako vlastnej dcére, ktorá zrejme starostlivosť o rodičov podmieňovala participáciou na ich majetku.

44. Žalovaný na podporu svojich tvrdení, na rozdiel od žalobcu neprodukoval žiadne dôkazy, nepreukázal, že by poručiiteľka skutočne stála o blízky príbuzenský vzťah medzi so synom, že by sa jej nezáujem syna citovo dotýkal, že by jej vadil natoľko, že by podnikala nejaké kroky k zmene, že potrebovala, ale aj požadovala od syna pomoc v chorobe a starobe, ale on bol k jej potrebám ľahostajný.

45. V danom prípade teda ide skôr o vzájomné naštrbené vzťahy medzi matkou a synom, pričom na tom, že medzi matkou a synom neboli štandardné vzťahy mal svoj podiel nie len syn ale aj matka, ktorá synovi nedávala veľa príležitosti, nesnažila sa o zlepšenie bežných príbuzenských vzťahov, odmietala životnú partnerku syna, pretože mala voči nej výhrady a najhlavnejším dôvodom bolo, že jej vlastní rodičia jej nedarovali svoj majetok a súd preto dospel k záveru, že nemožno spravodlivo žiadať, aby výlučne žalobca niesol zákonné dôsledky vydedenia za nefunkčnosť vzťahu medzi matkou a synom spôsobenú najmä majetkovými spormi.

46. Za právne irelevantné považuje súd aké vzťahy boli medzi synom a matkou po roku 2006, pretože sa tak stalo potom ako matka závet a listinu po vydedení spísala.

47. Podľa § 479 Občianskeho zákonníka maloletým potomkom sa musí dostať aspoň toľko, koľko robí ich dedičský podiel zo zákona, a plnoletým potomkom aspoň toľko, koľko robí jedna polovica ich dedičského podielu zo zákona. Pokiaľ tomu závet odporuje, je v tejto časti neplatný, ak nedošlo k vydedeniu uvedených potomkov.

48. Pokiaľ by bol závet sčasti neplatný preto, lebo nespĺňa podmienky ustanovenia § 479 O.z., ide s poukazom na ust. § 40a O.z. o tzv. relatívnu neplatnosť. V takomto prípade sa závet považuje za platný, kým sa dedič dotknutý týmto závetom jeho neplatnosti nedovolá. Dovolanie sa neplatnosti právneho úkonu je jednostranný hmotno-právny úkon adresovaný účastníkom právneho úkonu a možno ho urobiť

oznámením alebo námietkou, a to aj ústne. Tento prejav vôle musí vyjadrovať jednak skutočnosť, že ide o uplatnenie relatívnej neplatnosti a tiež aj konkrétnu vadu právneho úkonu, ktorá má v danej veci relatívnu neplatnosť za následok.

49. V konaní žalobca preukázal, že má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti listiny o vydedení, resp. že nie sú dané dôvody vydedenia, avšak v tomto prípade, okrem listiny o vydedení bol spísaný aj závet. Žalobca sa žalobou dožaduje nie len neplatnosti listiny o vydedení, ale napádal aj relatívnu neplatnosť samotného závetu. Nárok žalobcu ako neopomenuteľného dediča je súčasťou jeho dedičského práva. Toto právo musí uplatniť už v rámci konania o prejednaní dedičstva pred súdnym komisárom, ktorý sa s touto otázkou vyporiada, právne ju sám posúdi v dedičskom konaní, pretože nejde o pohľadávku voči dedičom zo závetu. Keďže v dedičskom konaní vedenom pod spisovou značkou č. XXD/XX/XXXX, ktoré doposiaľ nie je právoplatne ukončené žalobca namietal dôvody vydedenia aj obsah samotného závetu, nie je v tomto súdnom konaní daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti závetu a súd nemohol rozhodovať ani o tom, že žalobca je povolaný dedič ako zákonný dedič v I. skupine.

50. Súd preto v zmysle ustanovenia § 137 písm. d), čo do určenia neplatnosti závetu (z dôvodu nesplnenia podmienok ustanovenia § 479 O.s.p.) a určenia, že žalobca má právo dedič ako zákonný dedič, žalobu žalobcu zamietol.

51. Ohľadom trov konania súd zisťoval, či neexistujú žiadne tak výnimočné a osobitné okolnosti, ktoré by bolo nutné zohľadniť ako dôvody hodné osobitného zreteľa a pre ktoré by v tomto prípade bola namieste aplikácia ustanovenia §257 C.s.p., a dospel k záveru, že použitie tohto ustanovenia nie je aktuálne. Vzhľadom na pomer procesného neúspechu žalobcu v pomere k procesnému úspechu žalovaného je však nutné aplikovať ustanovenie § 255 ods. 2 C.s.p., a vysloviť, že strany sporu nemajú na náhradu trov konania nárok. Je tak nielen v súlade so zásadou pomeru úspešnosti v konaní, no aj v súlade so všeobecnou zásadou spravodlivosti konania, aby tak žalobca ako aj žalovaný neboli zaťažený povinnosťou nahradiť trovy konania druhého účastníka, ktorému s bránením práva vznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Spišská Nová Ves.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.